

ПРЕДМЕТ И ТЕМА

Предмет на текста

Общуването е двустранен процес, при който разменяме информация за нещо, което ни интересува:

- лице;
- предмет;
- някакво събитие и така нататък.

Това, за което говорим или пишем, става **предмет на общуването**. Предметът на общуването е основен предмет в текста, чрез който се осъществява самото общуване.

Тема на текста

Текстът е основна единица на общуването. Той съдържа информация, която е изградена от свързани по смисъл изречения. Характерен признак на текста е неговата цялост и завършеност.

Смисълът на текста се обединява от темата, която се явява основна в неговото съдържание. **Тема на текста** е това, за което говорим. Във връзка с темата определяме подтемите и ключовите думи и изрази.

Темата на един текст се открива по онези думи и словосъчетания, с които се назовават най-важните факти от информацията. Тези думи се наричат ключови думи. Темата се разгръща постепенно, като в повечето случаи текстът може да се разчлени на отделни смислови части. Във всяка от тях се разработва отделна страна от темата, която можем да наречем подтема или микротема. Подтемите в текста са подчинени на основната тема в него. Смисловите части са основните структурни елементи на текста, като най-често те се оформят в абзаци.

Предмет и тема на текста

Предметът и темата на текста са свързани помежду си!

Нека онагледим всичко казано дотук с пример.

Да прочетем и разгледаме следния текст.

БОГ Е НАПРАВИЛ ВСИЧКО

Битие 1:1-19

Много, много отдавна не е имало нищо, само тъмнина. Трудно е да се обясни нищото, но е имало само мрак и Бог.

Бог обаче е сътворил светлината и на земята вече са се редували денят и нощта.

Бог е направил небето и земята, като е оформил океаните и моретата, и големите равнини. Бог е създал тревата, дърветата и храстите, изобико всички растения.

Бог е поставил звездите и планетите на небето. Той е сътворил слънцето и луната, деня и нощта, пролетта и зимата.

Тогавя Той погледнал множеството красиви водопади и планини, пенливите вълни и яркото синьо небе и си помислил, че трябва да създаде още нещо.

Кое е център на изображение в текста?

Основен център на изображение в текста е Бог. **Следователно Бог е предметът на този текст.**

Предметите на текста се изобразяват най-често със съществителни имена. Предметът на текста се познава по това, че той е означен най-много пъти от началото до края на текста. В горния текст това е Бог.

За какво ни разказва този текст?

Текстът разказва за сътворението на света от Бог. Това е и темата на текста.

ДА ОБОБЩИМ!

- **Предмет на текста:** Бог.
- **Тема на текста:** сътворението на света от Бог.

ДА ЗАПОМНИМ!

- Темата се разгръща постепенно, като в повечето случаи текстът може да се разчлени на отделни смислови части.
- Във всяка от тях се разработва отделна страна от темата, която можем да наречем **подтема** или **микротема**.

- Смесловите части са основните структурни елементи на текста, като най-често те се оформят в абзаци. (Абзац е мястото от един нов ред до следващ нов ред в текста.)

Колко смислови части има в текста, кои са подтемите на този текст?

- **Първа смислова част.**

(1) Много, много отдавна не е имало нищо, само тъмнина. Трудно е да се обясни нищото, но е имало само мрак и Бог.

Първа подтема: *Преди сътворението е имало само мрак и Бог.*

- **Втора смислова част.**

(2) Бог обаче е сътворил светлината и на земята вече са се редували денят и нощта.

Втора подтема: *Бог сътворил светлината.*

- **Трета смислова част.**

(3) Бог е направил небето и земята, като е оформил океаните и моретата, и големите равнини. Бог е създал тревата, дърветата и храстите, изобико всички растения.

Трета подтема: *Бог направил небето и земята.*

- **Четвърта смислова част.**

(4) Бог е поставил звездите и планетите на небето. Той е сътворил слънцето и луната, деня и нощта, пролетта и зимата.

Четвърта подтема: *Бог сътворил небесните светила.*

- **Пета смислова част.**

(5) Тогава Той погледнал множеството красиви водопади и планини, пенливите вълни и яркото синьо небе и си помислил, че трябва да създаде още нещо.

Пета подтема: *Бог решил, че трябва да създаде още нещо.*

ДА ОБОБЩИМ!

- **Основна тема на текста** е сътворението на света от Бог.
- Текстът се дели на пет смислови части, които определят и петте подтеми.
- Всяка подтема се подчинява на основната тема на текста.